

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/374/20/2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Sz. István** péceli lakos panaszja tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 100/2013. (IV. 10.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Sz. István péceli lakos (a továbbiakban: Panaszos) 2012. március 5-én panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél, melyben sérelmezte a 2012. február 27-én vele szemben fogatosított rendőri intézkedést.

A panaszbeadvány szerint a Panaszos 2011. október végén a maglói Bauhaus áruházban vásárolt egy akkumulátoros fűrészgépet, amelyet a vásárlást követő héten a kapott használati utasítás szerint feltöltött, azonban a gép nem indult el. A három napos cseregarancia eltelte miatt már nem reklamálhatott az áruházban, ezért szervízbe vitte a kertészeti gépet. Ott azt a választ kapta, hogy jótállás nem jár rá, vigye vissza oda, ahol vásárolta azt. Az áruházban nem volt kapható külön akkumulátor, de a Panaszos ígéretet kapott arra, hogy majd intézkednek az ügyben. November második hetében az ügyben ismét megjelent az áruházban, ahol azonban érdemi választ továbbra sem kapott.

A Panaszos 2012. február 27-én ismét megjelent az áruházban és az említett fűrészgéphez tartozó akkumulátort keresett. Egy eladótól kért segítséget, majd az információs pultnál, azonban egyik helyen sem kapott felvilágosítást. Az áruházban a Panaszos egy, az övével megegyező típusú gépet talált, amiből kivette az akkumulátort azzal a céllal, hogy bemutassa az információs pultnál. A kerti kisgépek az áruház tulsó felében voltak, ezért a Panaszos még ott a kezébe vett egy dobozba csomagolt fóliasátrat és egy csomag vetőburgonyát. Mivel azonban a táskáját is cipelnie kellett, és hiába keresett kosarat vagy bevásárlókocsit, a burgonyát otthagya és az akkumulátort a kabátja külső zsebébe tette, mivel mindkét keze tele volt. A pénztárhoz érve kifizette az egyébként vásárolt árukat, onnan nem ment el, majd ekkor két ott várakozó férfi közölte vele, hogy kövesse őt. A Panaszos hiába kérte, hogy a nála lévő akkumulátort az információs pultnál leadhassa, nem engedték meg neki. Egy kis helyiségbe vezették, ahol a biztonsági őrök elkérték az iratait, „megmotozták”, azonban „idegen holmit” nem találtak nála. Egy kis idő elteltével négy rendőr érkezett. A Panaszos kérte, hogy vegyenek fel jegyzőkönyvet, azonban kérését elutasították, mint ahogy azt is, hogy a vásárlók könyvébe panaszát bejegyezhesse. A Panaszos nem értette, hogy miért akarják előállítani, hiszen nem ment ki a kijáraton az akkumulátorral és alávetette magát az összes intézkedésnek. Ezt követően megfogták a karját, azt hátratekérték, megbilincseltek, az előtérben közlekedő vásárlók szeme láttára kivezették őt a rendőrautóhoz, ahová 82 éves korára való tekintettel csak nehezen tudott beszállni. A kapitányságra érve levették róla a bilincset.

Az intézkedő rendőrök nem köszöntek, nem igazolták magukat, nem közölték az intézkedés célját sem. Arrogáns módon viselkedtek, úgy kezelték, mint egy közönséges bűnözőt. A rendőrök nem közölték az előállítás tényét, annak célját, nem tájékoztatták arról, hogy a Panaszos cselekményével szabálysértést vagy bűncselekményt követett-e el. Az intézkedés során alkalmazott kényszerítő eszközök használata előtt nem hangzott el előzetes figyelmeztetés. A bilincset csak hosszabb erőlködés után tudták a rendőrök bekapcsolni, amit túl szorosra állítottak, ezért a Panaszos alig bírt a rendőrautóba beszállni.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panasza, panaszának kiegészítései, illetőleg nyilatkozattétele szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- előállítását,
- az előállítást megelőző kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását és módját;
- „fogvatartásának” idejét;
- azt, hogy a rendőrök nem köszöntek, nem közölték nevüket, azonosító számukat, nem közölték az intézkedés tényét és célját, továbbá nem tájékoztatták a panasztételi lehetőségéről sem.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, illetőleg az abból levezethető testi integritáshoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja alapján a Panaszos előállításáról kiállított igazolás nem megfelelő tartalmú, mert az hibásan tartalmazza a személyi szabadság korlátozásának időtartamát, ezért az előállítás dokumentálása kapcsán súlyos mértékben sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Súlyos mértékben sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga is, ugyanis a Panasztestület megállapítása szerint a második alkalommal alkalmazott testi kényszer végrehajtásával párhuzamosan történő bilincselésre indokolatlanul került sor.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A Panaszos konkrét rendőri intézkedést sérelemként nem említett meg, ezért a Ket. 51. § (2) bekezdés I. fordulata alapján végzésben nyilatkozattételre hívtam fel (29000-105/374/8/2012. RP.), és a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézési határidő 30 nappal történő meghosszabbításáról végzésben döntöttem. A Ket. 33. § (3) bekezdése c) pontja értelmében a nyilatkozattétel teljesítésére megadott időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, mindezek figyelembevételével az eljárás befejezésének határideje 2013. július 24-re módosult.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a Panaszos 2012. március 5-én a Panasztestületnél előterjesztett panaszbeadványa, a Panasztestülethez 2012. március 12-én érkezett panasz-kiegészítése, továbbá az országos rendőr-főkapitányságra eljuttatott 2013. május 27-án kelt panasz-kiegészítése;
- a Panaszos 2013. június 17-én kelt, 29000-105/374/10/2012. RP. számra iktatott nyilatkozata;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. február 27-én kelt, előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 13050/1799/2012/ id. számú jelentése;

- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. február 27-én kelt, kényszerítő eszköz használatáról, alkalmazásáról szóló, szám nélküli kivizsgálás;
- 2012. február 27-én kelt, az előállított, elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló, szám nélküli tájékoztató;
- 2012. február 27-én kelt, a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló, szám nélküli igazolás;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. február 27-én kelt, eljárás alá vont személy meghallgatásáról szóló, 13050-127/75/2012/ Szabs. számú jegyzőkönyv;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 2-án kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentése;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 3-án kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentése;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 4-én kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentése;
- a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 2-án kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentése;
- a Monori Rendőrkapitányság vezetőjének 2012. április 4-én kelt, 13050-105-15/1/2012. RP. számú jelentése;
- a Monori Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. május 21-én kelt, 13050-105-52/2013. RP. számú jelentése;
- 29000-105/374/15/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- 29000-105/374/16/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos előállítása.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 316. § (1) bekezdés szerint:

„(1) Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”.

A Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. február 27-én kelt, előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 13050/1799/2012/ id. számú jelentése, a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 2-án kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentései, a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 3-án és 4-én kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentései, a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 4-én kelt, 13050-105/15/1/2013. RP. számú jelentése, a Monori Rendőrkapitányság vezetőjének 2013. május 21-én kelt, 13050-105-52/2013. RP. számú jelentése, a 29000-105/374/15/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv és a 29000-105/374/16/2012. RP. számú tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyv alapján az alábbiakat állapítottam meg:

2012. február 27-én 10:10 órakor a 2234 Maglód, Esterházy János u. 7. szám alatti Bauhaus Szakáruházból telefonon bejelentést tettek a Maglódi Rendőrsre, hogy az áruházban egy személyt lopáson tetten érték, továbbá kérték a rendőrség további intézkedését. A helyszínen megjelent 4 fő rendőrt az áruház biztonsági szolgálatának személyzete fogadta és tájékoztatást adtak a történetéről. Elmondták, hogy a biztonsági szolgálat diszpécsera az áruház kamerarendszerén észlelte, hogy a vásártérben egy idős férfi egy elektromos kézi szerszám gép akkumulátorát leszerelte, majd azt a ruházatának jobboldali zsebébe elrakta. Az idős férfi az általa vásárolt termékeket a kasszasornál kifizette, de hajlandóságot nem mutatott arra, hogy a zsebébe korábban elrakott akkumulátort kifizesse. Ezért őt a biztonsági szolgálat munkatársai megállították és megkérték, hogy fáradjon az átvizsgáló helyiségbe. A biztonsági szolgálat munkatársai tájékoztatták a rendőröket arról is, hogy az idős férfi által elrakott akkumulátor egy 24.000.- Ft értékű szerszám gép alkatrésze, mely szerszám gép az akkumulátor nélkül használhatatlanná válik, továbbá a szerszám gép olyan mértékben rongálódott az eltulajdonítás következtében, hogy az eladhatatlanná vált.

Megítélésem szerint a rendőrök a rendelkezésükre álló adatok alapján joggal feltételezték azt, hogy a Panaszos a Btk. 316. § (1) bekezdése szerinti lopás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, különös tekintettel arra, hogy az áruház részéről közölt elkövetési érték meghaladta a bűncselekményi értékhatár 20.000.- Ft-os minimumát.

Megállapítom, hogy a rendőrök a cselekmény mielőbbi felderítéséhez fűződő bűnüldözési érdek, továbbá a Panaszossal szemben felmerült gyanú kizárásának vagy alátámasztásának igénye alapján indokoltan, kellő jogalappal döntöttek a Panaszos előállítása mellett, így a panaszt az előállítás jogszerűsége vonatkozásban elutasítom.

2.) A Panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincselés) alkalmazása, illetve módja.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, valamint”.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése szerint:

„(6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.”

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. § (1) bekezdése szerint:

„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdése szerint:

„(3) Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.”

Az Rtv. 48. § d) pontja szerint:

*„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy
d) ellenszegülésének megtörésére.”*

A Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint:

*„(4) A bilincselés módjai:
b) kezek előre vagy hátra bilincselése,”*

Az 1.) panaszpontban már ismertetett bizonyítékok alapján a kényszerítő eszközök alkalmazásával, illetve alkalmazásuk módjával kapcsolatos álláspontom a következő:

A biztonsági szolgálat, illetve az áruháza vezető-helyettes tájékoztatását követően az átvizsgáló helyiségben a rendőrök igazolásra szólították fel a Panaszost, majd személyazonosságának megállapítását követően közölték vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő fogják állítani a Maglódi Rendőrörsre. Felhívták a figyelmét, hogy az előállítás megkezdése előtt ruházatát átvizsgálást fognak vele szemben végrehajtani. A Panaszos kikérte magának a rendőri intézkedést, vitatta annak jogszerűségét, majd kilépett és elhagyta az átvizsgáló helyiséget. A rendőrök közölték a Panaszossal, hogy engedelmességen a rendőri felszólításnak, vesse alá magát az intézkedésnek. A Panaszos a felszólítás ellenére tovább haladt, majd 2-3 méter megtételét követően K. Zsolt r. zászlós a Panaszos elé lépett és ismételten felszólította, hogy térjen vissza az átvizsgáló helyiségbe és engedelmességen a rendőri intézkedésnek. A Panaszos kijelentette, hogy nem fog együttműködni, ő egy nyugállományú katonatiszt, vele ilyet nem lehet csinálni. Ezt követően K. Zsolt r. zászlós a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával ismételten felszólította a Panaszost, hogy térjen vissza az átvizsgáló helyiségbe. A Panaszos kijelentette, hogy nem fog együttműködni, ő nem bűnöző.

Ezek után K. Zsolt r. zászlós a következőket közölte a Panaszossal: *„a törvény nevében felszólítom, hogy menjen vissza a biztonsági szobába, különben testi kényszert fogok alkalmazni”.*

A Panaszos erre azt válaszolta, hogy vele nem lehet ilyet csinálni, majd megpróbált elhaladni K. Zsolt r. zászlós mellett, aki erre megfogta a Panaszos bal alkarját és könyökét, majd karjának feszítése nélkül visszakísérte a Panaszost az átvizsgáló helyiségbe. A helyiségben megkezdtek a Panaszos ruházatának (csomagjának) átvizsgálását. Az átvizsgálás során a Panaszos az eljárással kapcsolatos nemtetszésének adott hangot, majd ismételten megtagadta az együttműködést és megkezdte csomagja (táskája) tartalmának a visszapakolását. Ezt látva K. Zsolt r. zászlós felszólította a Panaszost az együttműködésre,

továbbá közölte, hogy amennyiben a Panaszos tovább folytatja az intézkedéssel szemben ellenszegülését, úgy vele szemben testi kényszerít és bilincselést fognak alkalmazni. A Panaszos tovább folytatta csomagja tartalmának a visszapakolását, erre K. Zsolt r. zászlós megfogta a Panaszos jobb karját, aki kirántotta a fogásból magát. Erre K. Zsolt r. zászlós – a további ellenszegülés megtörése érdekében – a Panaszos jobb karját a háta mögé fordította és B. Gábor r. zászlóssal együttműködve hátra helyzetbe bilincselést alkalmaztak vele szemben.

A Panaszos beadványának kiegészítésében, illetve nyilatkozattételében említést tett arról, hogy a bilincselés alkalmazásából adódóan véraláfutásos sérüléseket szenvedett.

A rendelkezésre álló dokumentumok szerint a bilincs alkalmazása 2012. február 27-én 10:20 órától 10:30 óráig tartott, amely sérülést nem okozott. A Panaszos az esetleges sérülésével kapcsolatban nyilatkozatot nem tett, azt nem jelezte a rendőröknek, rajta sérülések nyomai nem voltak láthatóak.

Ezzel kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy a bilincs egy mechanikai eszköz, melynek alkalmazása ellenállás tanúsítása nélkül is okozhat felületi sérüléseket, kiváltképpen, ha azt a kezek hátrabilincselésével alkalmazzák.

A rendőri intézkedésnél mindvégig jelen lévő áruházzvezető-helyettes, illetve a biztonsági szolgálat vezetője tanúként történt meghallgatásuk alkalmával elmondták, hogy a rendőrök mindvégig tisztelettudóan, határozottan, ugyanakkor szembetűnően óvatosan, szinte „vigyázva” – a Panaszos idős korára tekintettel – hajtották végre a rendőri intézkedést, illetőleg a kényszerítő eszközök foganatosítását.

A bilincs alkalmazása kapcsán meg kell említeni, hogy az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolás szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt, a rendőri intézkedést ne akadályozza. A felszólítások ellenére a Panaszos nem működött együtt, megpróbálta kivonni magát a rendőri intézkedés alól, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”* – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán megállapította, hogy: *„(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen - ellenszegülésével - nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...)”*¹

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazása az adott helyzetben szükségszerűen, megalapozottan, az arányosság, illetve a szakmai szempontok figyelembevételével kerültek végrehajtásra, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

3.) A Panaszos „fogvatartásának” ideje.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 157. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Aki

- a) húszezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,*
- b) húszezer forintot meg nem haladó kárt okozva készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést, csalást, szándékos rongálást,*
- c) húszezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”*

Az e pontban sérelmezett panasz elbírálása kapcsán az alábbi bizonyítékokat vettem figyelembe:

A Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. február 27-én kelt, előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 13050/1799/2012/ id. számú jelentése szerint a Panaszos előállítása 2012. február 27-én 10:20 órától 12:40 óráig tartott.

A Monori Rendőrkapitányság vezetőjének 2012. április 4-én kelt, 13050-105-15/1/2012. RP. számú jelentése szerint a Panaszost a 2234 Maglód, Esterházy János u. 7. szám alatti Bauhaus Áruházból beszállították a Maglódi Rendőrőrsre, ahol az előállító helyiségben nem került elhelyezésre, ott az ügyfélváró helyiségben – állandó felügyelet mellett – egy székre leültették. Tájékoztatták a jogairól, kötelezettségeiről, melyet tudomásul vett, ezt támasztja alá a 2012. február 27-én kelt, az előállított, elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló, szám nélküli tájékoztató, melyet aláírásával el is látott. Ezt követően átadtak a Panaszos részére egy hét pontból álló, felsorolás jellegű listát, melyen független jogvédő szervezetek elérhetőségei voltak olvashatóak, ennek átvételét a Panaszos aláírásával szintén igazolta. Eközben a rendőri intézkedést végrehajtó rendőrök elkészítették az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 13050/1799/2012/id. számú jelentést.

A Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 4-én kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentése szerint a Panaszos előállítását követően a Maglódi Rendőrőrs parancsnoka telefonon felvette a kapcsolatot a Bauhaus Áruház vezető-helyettesével, az eltulajdonítási érték pontosítása miatt. Az áruház vezető-helyettese telefonon változtatott a helyszínen a biztonsági őrök által a rendőrökkel közölt információkon és

elmondta, hogy a kézi szerszámgép nem rongálódott meg, az a későbbiek során forgalomba lesz hozható, a Panaszos által zsebre rakott akkumulátor értéke pedig 5.000.-Ft.

Ezt követően az Őrsparancsnok a kényszerítő eszközök használatának, alkalmazásának kivizsgálását hajtotta végre, ennek során meghallgatta a Panaszost is. A kivizsgálás megállapításairól egy szám nélküli jelentést készített. A meghallgatás során szóban is tájékoztatást adott a Panaszos részére a rendőri intézkedéssel összefüggő panasztételi jogról.

Az áruház részéről pontosított eltulajdonítási értékre tekintettel, a cselekmény elkövetésének idején hatályban lévő, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 157. § (1) bekezdésébe (tulajdon elleni szabálysértések) ütköző szabálysértés kapcsán a Panaszost 11:34 óra és 12:00 óra közötti időben a 13050-127/75/2012/Szabs. számú jegyzőkönyvben meghallgatták.

A meghallgatást követően a rendőrségi előállítás időtartamáról igazolást állítottak ki, ennek egy példányát átadták a Panaszos részére, majd 12:40 órakor szabadon bocsátották.

A fent részletezett tárgyi bizonyítási eszközökből megállapítottam, hogy a Panaszos a részére átadott tájékoztatókat, nyilatkozatokat aláírásával ellátta, tehát az abban foglaltakat tudomásul vette. Megállapítottam továbbá, hogy a Panaszos előállítása 2012. február 27-én 10:20 órától 12:40 óráig (2 óra 20 perc) tartott.

Az előállítás időtartama kapcsán az Rtv. 33. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy:

„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja.”.

A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz szükséges időt jelenti. Nem lehet egy szubjektív, kényelmi szempontok alapján, esetlegesen az előállított személy érzékenységtől függő időtartammal azonosítani. Úgyszintén nem lehet a szükséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján (a klasszikus szükségesség-arányosság követelménye szerint), mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény, akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a rendőr köteles elvégezni. A Panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8 órás időtartamot.

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a Panaszos előállítása az Rtv.-ben rögzített törvényes és indokolt ideig tartott, ezért az előállítás időtartama kapcsán előterjesztett panaszt elutasítom.

4.) A rendőrök nem köszöntek a Panaszosnak, nem közölték nevüket, azonosító számukat, nem közölték az intézkedés tényét és célját, továbbá nem tájékoztatták a panasztételi lehetőségéről sem.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az

intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) és (6) bekezdései szerint:

„(1) Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

„(6) A rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.”

Az e pontban panaszoltakkal kapcsolatosan az alábbi bizonyítékokat vettem figyelembe:

A Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs 2012. április 2-án, 3-án és 4-én kelt, 13050-105/15/2012/ RP. számú jelentései, továbbá 2012. április 4-én kelt, 130550-105-15/1/2012. RP. számú jelentése azt tartalmazza, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök köszöntek a Panaszosnak, az intézkedést vezető rendőr közölte nevét, rendfokozatát, azonosító számát, továbbá tájékoztatta a Panaszost az intézkedés tényéről és céljáról is.

Az 1. számú panaszpontban – a bizonyítékok felsorolásával együtt – már kifejtésre került, hogy a rendőrök közölték a Panaszossal az intézkedésük tényét és célját is.

A közlések megtörténtét támasztja alá az áruház vezető-helyettesének 29000-105/374/15/2012. PR. számú, tanúmeghallgatásról készült jegyzőkönyve, továbbá az áruház biztonsági szolgálat vezetőjének 29000-105/374/16/2012. RP. számú tanúmeghallgatásról készült jegyzőkönyve is, ugyanis mindkét meghallgatott személy egybehangzóan állította a közlések megtörténtét.

A Panaszos azon állítása, amely szerint nem kapott tájékoztatást a panasztételi jogáról, az alábbiak szerint cáfolható.

A 2012. február 27-én kelt, az előállított, elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló, szám nélküli tájékoztatón szerepel – a 30 és a 8 napos határidők megjelölésével együtt – a jogorvoslattal kapcsolatos tájékoztatás. A tájékoztatót a Panaszos elolvasta, tudomásul vette és aláírásával el is látta. Az előbbieken felsorolt és ismertetett jelentésekben is szerepel, hogy K. Zsolt r. zászlós felvilágosította a Panaszost a jogorvoslati jogáról. A 3. számú panaszpontban már kifejtésre került, hogy a Panaszost az Őrsparancsnok a kényszerítő eszközök használatának vizsgálata alkalmával tájékoztatta a panasztételi jog lehetőségéről is.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a panasz e tárgykörben is alaptalan, ezért azt elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában a testi kényszer alkalmazásával párhuzamosan alkalmazott bilincselés miatt tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület azon megállapításával kapcsolatban, miszerint a Panaszos előállításáról kiállított igazolás nem megfelelő tartalmú, mert az hibásan tartalmazza a személyi szabadság korlátozásának időtartamát és ezáltal súlyos mértékben sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, álláspontom a következő.

Azzal, hogy a Monori Rendőrkapitányság Maglódi Rendőrőrs munkatársai a 2012. február 27-én kelt, a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló, szám nélküli igazoláson az előállítás kezdő időpontjaként 10:20 óra helyett 10:25 órát rögzítettek, mindenképpen hibáztak.

Ugyanakkor megítélésem szerint az elírás nem alapozza meg a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II., IV., XIII. és XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 159. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, a 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az 50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 29. § (6) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 33. § (3) bekezdése, 47. §-a, 48. § d) pontja;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1), (3) és (6) bekezdései, 40. § (1) bekezdése, 41. § (4) bekezdés b) pontja;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdése;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 157. § (1) bekezdése.

Budapest, 2013. július 24.

Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány